

MAGYAR KURIR.

Indult Bétsből, Pénteken, Április' 6-dikán, 1852.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Gróf Batthyány Imre Urat, Németh Újvár örökösét, a' Mgs. Magyar Kir. Hét-személyes Főtörvényszék Tábla Bíráját és Ns. Szala Vármegye Fő Ispányi Administrátorát Ts. K. belső titkos Tanácsossá kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Nagy Méltóságú Gróf Reviczky Ádám Magyar Kir. Udv. Cancellarius Ő Exejához bocsátott Kir. végzése által Báró Sina György Urat, Hodos és Kizdia Uradalmak birtokosát's több Ns. Vármegyék Tábla Bíráját, kegyelmesen tekintvén sokképpen bebizonyított alattvalói hívségét, 's érdemeit, és testvérét Sina János Urat, Magyar Országban is Báróságra emelni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott Márt. 26-kán költ Kir. végzése által, Mgs Nádasi Tersztyánszky Imre Apát Urat, a' Pétsi Ns. Káptalan Fő Esperestjét és Kánonokját és a' Magyar Királyi Törvényszék eddig való Praelatusát; úgy szinté Báró Komori Bedekovich Lajos Urat, Ts. K. Kamarást, Ns. Körös Vármegye Fő Ispányát, 's eddig a' Mgs. Kir. Tábla Báróját; és Mgs Szirmay Ádám Urat a' Mgs Magyar Kir. Tábla Bíráját a' Méltos. Magyar Kir. Hét-személyes Törvényszék Tábla Bírájivá kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsége méltóztatott a' Váczi Ns. Káptalanba Fő Tiszt. Topler György Urat Kántor-Kánonokká, Gasparik Kazimir helybeli Fő Esperest Urat Kustós-Kánonokká, Balogh István Csongrádi Fő Esperest Urat, Cathedralis Fő Esperesté, Botlik István Kánonok Urat Csongrádi Fő Esperesté; Bartfai Márton Urat eddig Kánonok Theologust, Kánonokká, (de Mensa Episcopali), Seress Pál Urat, eddig Tiszteletbeli Kánonokot, és Ketskeméti Plebánust valóságos Kánonokká, Schimpl József Urat, Üllői Plebánust Kánonokká és Kis Prépostá (B. V. M. de Fonte Vaciensi) kegyelmesen kinevezni.

N a g y B r i t a n n i a.

Gróf Grey, Hrg Wellingtonnak, a' minap rövideden említett beszédjére így felelt: Azon beszéd ellen, mellyben a' nemes Hertzeg, azt adja elő, hogy ő miképpen viselte magát Minister korában a' Belgiumot illető kérdésekre nézve, semmi szóllóm sints. Nagy gyönyörűséggel halgatám a' nemes Hertzeg előadását, 's örömmel egyezek meg vele, azon jegyzésekben, mellyeket ő a' mi Frantzia Ország eránt való politikánkra nézve tett. Mert megismeri, hogy az Európa békessége megmaradá-

sára nézve, a' Frantzia Országgal való egyetértés múlhatatlanul szükséges. De minthogy majd meg fognak az Urak győztesen a' felől, hogy mi az Ország becsületét és Interestéit, minden tselekedeteinkben szemünk előtt tartottuk, én azzal tartom, hogy a' nemes Hrgnek intései, mellyeket külömben mi nagyon jó neven veszünk, talán felesleg valók. Jegyezzék meg az Urak, hogy az Anglia és Frantzia Ország közt lévő jó egyetértésben, — mellytől, — a' mint már mondánk — függ Európában a' köz békeség, — minden európai Fejedelmek részt vesznek. A' Hrg Motiójára nézve azt jegyzem meg, hogy a' rendel és törvényel ellenkező dolog, azon vélekedésekből indulni ki, valamely törvény ajánlásra nézve, mellyek csak az Ujságokban találatnak, az igazgatószékek pedig hivatalosan nem közölletnek. Mitsoda nagy és kedvetlen következtetései lennének annak, ha a' két Kamara tagjainak az ilyen fundamentomon épült beszédjeikből indulnánk ki. Ezen szavaimban azonban én a' Journálok tudósításainak helyes vagy helytelen voltáról nem ítélek. Mikor én megengedem azt, hogy azon levelezés, — melly az Angluskülső minister, a' Frantzia kormányszék és a' Párisban lévő Anglus Követ között 1830-ik eszt. Oct. és Novemb. havaiban a' Belga dolgok eránt folyt — (ez a' Wellington motiója) — szoros megvi'ssgálása után kijön, hogy helyes magyarázat az, a' mit a' nemes Hrg annak a' Frantzia kormányszék maga viseletéről adott: egyszersmind azt is megvallom, hogy Periernek ezen dologban tett nyilatkozatása hibás volt. (az Opposition: halljuk! halljuk!). Egyébaránt ez olyan kényes dolog, a' mellyen én tovább nem mulathatok, annyival inkább, mivel hivatalosan vett tudósításokból nem tudom

megmutatni, ha valyon abban a' vélekedésben volt e' a' frantzia igazgató szék, a' mit némely újságok Perierről mondanak. Ha a' Frantzia Kormányszék ki nyilatkozta volna; hogy belga Országban ő indított revolutiót, és azt ő támogatta; úgy a' nemes Hertzeg állításai ellen semmit sem mondhatnék. — Én azt hiszem, hogy Perier csak ennyit akart mondani: „a' Frantzia kormányszék csak azon principium szerént tselekedett, mellynél fogva megakadályoztassa azt, hogy más Hatalmasságok, a' Belga vagy más dologba magokat fegyverrel bele ne avassák. Különben a' dolog valósággal úgy van mint a' nemes Hrg mondja: hogy a' frantzia kormányszék, más hatalmasságokkal egyetértőleg abban munkálkodott, hogy Belgium Hollandiával ismét egyesüljön. Abban is tökéletes igazsága van a' nemes Hrgnek, hogy mivel más Hatalmasságoknak nem volt tzeljok magokat a' belgium dolgaiba fegyveresen bele avatni; tehát szükségtelen volt az a' fenyegetőzés is, mellyet Frantzia Ország azok ellen tett. A' Frantzia Ministernek ezen dolgot illető ki fejezése igen közönséges. Ugyan is ő abban a' vélekedésben volt, hogy az idegen bele avatkozást, a' Frantzia Ország hamari és hatóságos közbejövetele akadályoztatta meg. Én a' Hrg motióját, az okok erőtlensége miatt, mellyekkel az támogatatik, el nem fogadhatom. — Ezen beszédre a' Hrg Motióját tsakugyan vissza is vette.

Londonból Mart. 13 kán írják: A' reformbill az alsóház biztosságain valahára keresztül ment, és mivel semmi ok nints, melly annak az Alsóház által leendő elfogadását akadályoztatná, reményljük, hogy az rövid időn a' felső házba is által fog vitetni. Itt mi sorsa lesz bizonytalan. Hertzeg Welling-

ton és a' Londoni Érsek, azt látatnak hinni, hogy nem megy keresztül, valamint azt is, hogy a' nép ezért majd ő rajtok fogja boszszúját tölteni és ez indítá őket arra, hogy ablakaikat, — nem — mint a' minap egyszeresen, — hanem kétszeresen deszkáztassák be.

Mart. 21-kén, mikor a' mint tudva van, a' Király rendelése szerint, egész Angliában és Irlandiában közönséges böjtöt kellett tartani, a' Királyi palota Kápólnájában tartott pompás isteni tiszteleten a' Király egész udvarával együtt jelen volt. Ugyan azon a' napon a' Parlament két Házainak tagjai igen kevesen gyűltek öszve, a' végre, hogy innepi pompával Templomba együtt mennének. Az ájtatosság aligha volt olyan nagy és közönséges, mint a' millyennek azt az Igazgatóság akarta és parantsolta. Mert az útszák szegletein mindenütt olyan írások voltak kiraggatva, mellyek a' nevezett innepet tsúfolták és nevetségessé tették. A' Nemzeti egyesület tagjai, az ő követőikkel (kik többnyire mesteremberek) már hajnalban, kezdtek az úgy nevezett Finsburysquarén öszve seregelni, úgy hogy a' Nemzeti egyesülettől előre kihirdetett Processióval, egy órakor 22,000 emberből álló sokaság indult el. Hetherington (a' nép alsó rendje számára rendelt ezen tzimű „a' szegény emberek öröje“ Újság Szerkesztője, ki tömlöztből tsak mostanában szabadult ki) és egy Lovett nevű ember vezérelték az említett sokaságot, melly a' városon keresztül Westminsterbe, a' Palace-Yard felé tartott. De útját a' politzia szolgák, (mint egy 4000-en) kik osztályokban, különböző helyekre voltak állítva, akadályoztatván, ebből több apró ütközetek származtak, mellyekben a' győzedelmes Politzia a' nyakasok között sokakat elfo-

gott és tömlöztre kísért. Ez alatt a' Finsburysquarén még sok emberek maradtak. Minthogy a' nép sokféle képpen erőszakoskodott, a' sokaságnak az említett helyről erővel leendő elverése meghatározott. Erre a' nép irtoztatóan kezdett fütyölni és kiáltozni, — a' kövek jégeső módjára hullottak a' politzia szolgákra, melly miatt sokan megsebesítettek. Azokon kívül, kiket a' politzia Seborvosa, az tsata helyéről elhozott, a' többiek sokan megsebesítetett fővel előre nyomultak, 's a' népet mintegy másfél óráig tartott ütközet után a' felyebb kitett piatról nagy nehezen tsakugyan elszélesztették. Ezután a' nép elkezdett ordítását és fütyölését a' közelébbi útszán folytatta. Az úgy nevezett Finsburysquarén 6 óra tájban állott vissza a' tsendesség. Ezután nem sokkal ötszáz személy a' fogházra ment, azt, a' foglyok ki nem adása esetében, földig való lerontással fenyegetvén. Illyen tzéllal az említett személyek egy óldalkapun már be is rontottak, midőn a' Tisztviselők megjelenése őket ismét eloszlatta.

Gróf Harrowby és Lord Wharcliffe állitják, hogy ők magok látták a' Királynak Gróf Greyhez írt azon levelét, mellyből Ő Felsége magát arra kötelezi, hogy ő a' Minister kívánságára akármelly időben kész annyi Paireket ki nevezni, a' mennyire szükség lesz. A' Király Gróf Greynek azt parantsolta, hogy ha Gróf Harrowby és Lord Wharcliffe, vele a' Reformbillre alkudozni akarnak, azoknak tsak ezt a' levelet mutassa.

Az alsó háznak Mart. 20-ki Ülésében, a' Reformbill harmadik felolvasása felett tartott szóvitatás alkalmával Wetherell Gróf Greynek különösen ezen alattomos fenyegetőzése ellenkelt ki, hogy ő a' Felsőházban

lévő Püspököket majd eszerekre hozza; ott vetvén meg lábát, hogy mostanában Perier is 1600 Politikai Újítókat küldött Anconában a' Római Püspök rántzba szedésére. Perier is, kinek javallatjára a' Mart. 21 ki böjt rendeltetett, a' Bibliát, a' Parlamentben, a' hol arra semmi szükség nints, tsak nem a' nevetségig recitálja, és szörnyűség! annak szavaival akarja a' nép javára tzelozó Ujításnak veszedelmes vóltát megmutatni, — az Isten haragja és az attól botsátandó ideig való 's örök büntetések által igyekeznek a' Kamarát a' Reformbillben való megegyezéstől elrettenteni. Utóljára Peel Ur állott fel az Opposition, és előhordván mégegyeszer mind azon kifogásokat, melyek a' vitatások egész ideje alatt, a' Bill ellen tétettek, beszédjét a' következő szavakkal rekesztette be „hogy valaha a' maradék ítélőszéke elébe számadásra ne vonattassam, — hogy azon szemrehányásokat, mellyek az ezen Billből szükségesképpen következő rozsza-kért a' mint én előre látom tétetni fognak, kikerüljem, — hogy lelkemesmérete soha azzal ne vádoljon, hogy én ezen ütközetben, ha szinte szerentsétlen kimenetellel is, de legalább utólsótsep véremig vitézül nem hartzoltam, — utóljára, hogy vígasztalásom legyen az, hogy magamat gyalázatosan meg nem adtam: a' Billnek, mint először, most is ellene kell voksolnom.“ A' Bill ellenségeinek említett tüzes nyilatkozatások ellent nem álván, tsak ugyan a' másik rész győzött. Mert a' Billnek harmadszori felolvasása 355 vokssal, 239 ellen elfogadódott. *)

A' Cholera Mart. 15 kén Irlandiában is kiütött, nevezetesen Belfastban, a' hol a' ki tett napon 4 személy megbetegedett, — 3 meghalt, — meg pedig egy sem gyógyult.

F r a n t z i a O r s z á g.

Real és Dubois-Aymé, a' Kamarának Grenobleból küldött tagjai a' Moniteur szerkesztőjéhez Martzius 19-kén a' következő levelet küldötték: Uram! Midőn mai Újságában, ismét környülállásosan jelenti az Úr a' Grenoblei szomorú történeteket; jelentsem egyszersmind azt, hogy a' Királyi törvényszék ezen dolog vizsgálásához már hozzá kezdett. Az Úrral együtt mi is reményljük, hogy ezen vizsgálás új dolgokat fog világosságra hozni, és hogy az ítélőszékek mindenekkel érdemek szerint fognak bánni. De mit gondolt az Úr, mikor míg a' dolog megvizsgáltatnék, már azon ditséreték helyes vóltáról beszélget, mellyeket az Igazgatószék a' seregre és a' Praefectusra ruházott. Ha igaz vólna az, a' mit hiteles levelezők állítanak, hogy a' neki dühödött katonák, a' Polgárokkal, Asszonyokkal és gyermekekkel, a' nélkül hogy azokat a' szélyeloszlás erántelébb megszóllították vólna, tsunyán bántak, nemtsak, hanem némelyleket közzülök keresztül is szúrtak; ha bebizonyosodnék továbbá a' törvényszékeknek azon rendelése, melly szerint a' lármára, újság kívánásból öszvegyült személyek, minden idő és nemre való tekintet nélkül, úgy kerítették körül, hogy töb-

*) Ugyan ezen billnek, a' múlt esztendőben történt harmadszori felolvasásán 581 tagok vóltak jelen. Akkor vólt a' Bill mellett 345,

ellene pedig 236 vokss. Ugyan akkor a' pro vokssok száma 109-el vólt nagyobb a' Contra vokssok számánál, — most pedig 116-tal.

bé ki nem szabadúlhattak; nem kockáztatná e' az Úr az igazgatószék becsületét ezen gondolatlan dítésért által? Mi, Uram! részünkről fogjuk magunkban mérsékelni azt az érzést, mellyet bennünk, a' Városunkban történt véres Scena gerjesztett; és békességes-tűrés-sel várjuk azt az időt, midőn a' törvényszékek a' történt dolgokat a' magok valóságában adják elő, azoknak szerzőit kinyomozzák és megbüntetik. Most pedig kötelességünk szerént, minden ollyas illetlen szerentse kívánások ellen protestálunk, mellyek azon búban merült lakosok előtt tétetnek, kik érzéseikben 's fájdalmaikban a' Mairet és a' Tanátsot részeltették 's kik az ő igazság tévő Tisztjeiknek részre nem hajló indulatjokban nagy bizodalmat helyheztesznek. Fel tesszük az Urnak igazságszeretete felől, hogy ezen levelünket, közelébbi Ujságába befogja iktatni.

L e n g y e l O r s z á g.

A' közelébbi Magyar Kurírban említett azon Végzésnek, — mellyet az Orosz Császár Lengyel Országnak új elintézéséről Febr. 14-kén (26) adott ki — foglalatra következik: — „A' Lengyel Királyság az Orosz császársággal örökösön öszveköttetik, és az, ennek elválhatatlan részét fogja tenni. A' Lengyel Királyságnak külön igazgatása, 's tulajdon polgári és főbenjáró törvénykönyve lesz, — a' Városok és Közönségek törvényei és Privilegiumai erejekben meghagyatnak. — A' Lengyel Királyság Minálunk és a' Mi maradékainknál örökös. — Ezután az Orosz Császárok és Lengyel Királyok, a' Lengyel Ország Deputatusai jelenléteben egyszerre és ugyan azon időben Moszkvaiban fognak megkoronáztatni. — Ha a' Császárságban Országlói helytartóság

rendelgetnék, annak hatalma Lengyel Országra is kiterjed. — Vallását az igazgatószék védelme alatt kiki szabadon gyakorolhatja. Az Országnak, akármel-lyik Keresztyén felekezethez tartozó lakosai, egy formán részesei minden jus-soknak és privilegiumoknak. Legfőbb tárgya azonban az Igazgatószék őltalmá-nak és jóakarátjának a' római katholi-ka vallás, úgy mint a' mellyet követ az Országnak nagyobb része. — A' törvé-nyek őltalma, minden rangra való te-kintet nélkül az Ország minden lakosi-ra egyformán terjed ki. Az Országban lévő hivatalokra és méltóságokra min-den Lengyel személyes érdeme és ta-lentoma által juthat el. — A' meg lé-vő törvények, személyes szabadságáért mindenkinek felelnek és azt őltalmazzák. A' törvényekben lévő eseteken és a' meg-határozott Formákon kívül senkit fog-ságra vinni nem szabad. Minden befo-gott személy, befogattatása után legfe-lyebb három nappal, kihalgatás végett az illető törvényszék elébe állittatik. A' ki az első megvizsgáláskor ártatlannak találattatik, szabadságát azonnal vissza-kapja, ugyan ez, ellenkező esetben is áll jó kezesek hitele mellett. Az Ország legfőbb tisztjei vagy a' Status ellen vég-hez vitt bűnök, különös törvények sze-rént fognak megvizsgáltatni és büntet-tetni, úgymint Orosz Országban. Az egyes személyek és Társaság tulajdon-birtok jussai szentek. Minden Lengyel alatt valónak szabad tetszésétől függ, tulajdonaival együtt oda költözni, a' ho-va akar. — Az alattvalók javai csak az első rendbéli Status ellen tett bűnökért kótyavetyéltethetnek el. — A' gondo-latoknak a' Sajtó által való kifejezése, csak azok közzé a' határok közzé szorít-tatik, mellyek a' Vallás eránt tartozott tisztelet, a' legfőbb törvényszékek sért-hetlensége, az erköltsök tisztasága, és

akárkinek is személyes betsülete bátorságban létére nézve multhatatlanul szükségeseknek találtnak. Egyéberánt erre nézve különös rendelkezések fognak kiadattatni. — A' Birodalom szükségéire megkívántató közönséges költségekre illendő arányban Lengyel Ország is fog adózni. Az adónak Lengyel Ország-ra eső részét különös rendelés fogja meghatározni. — Az adók ezután is úgy fognak fizettetni, mint 1830 dik eszt Novemb. haváig — mind addig — míg azok egyszer által néződvén, felőlök más rendelés nem fog tétetni. — A' Lengyel Ország kintse, mint szintén annak más igazgatóságai is, a' Birodalom egyéb részeiről külön adminisztráltak. — Az általunk el esmért Státus adóságaiért az Orzágnak, az igazgatószék felel, a' Bankot pedig mint eddig, ennek utánna is óltalmazni fogja. — A' Lengyel Ország 's a' Tsászárság kereskedési egybeköttetése, a' felek költsönös interesséjéhez képpeszt fognak megállapittatni. — Lengyel és Orosz Orzágnak ezután csak egy serege lesz. Hogy az egész sereg felállítására Lengyel Ország mennyi katonát adjon, később fogja Ő Felsége meghatározni. — Ha valamelly Orosz, Lengyel Országban telepedett meg, és ott már fekvő jószága is van, vagy lesz; annak az Orzágnak lakosaival egyenlő jussokkal bír, — éppen így van a' dolog megfordítva az Orosz Országban letelepedett Lengyelekre nézve is. Az Orosz, ha Lengyel országban soká lakik és megfordítva, ha a' Lengyel Orosz Országban több ideig tartózkodik, azt annak az Orzágnak törvényei kötelezik, a' hol van.

O r o s z O r s z á g.

Rigából Martzius 7 dikén jelentik. A' tsászári gárdának, — melly

Lengyel Országból a' múlt esztendő November 27-dik napján indittatott vissza Orosz Országba, — utolsó tsapatja Februárius 29 dikén ment városunkon keresztül. Már most az ugyan tsak Lengyel országból vissza térő Orosz seregeknek más nemeit várjuk.

P o r t u g a l l i a.

Terceirából Mart. 5-kén. Dom Pedró, nagy ágyúzások, a' sereg és a' lakosok közönséges örömei között a' f. h. 3-kán érkezett hozzánk. Innen kevés idő múlva Sz. Mihály szigetébe hajókázván, ott is a' miénkhez hasonló szívességgel fogadódott. — Cadixből jött hírek szerént Dom Pedró már Madeirába is eljutott, a' hol akadályra talált ugyan, — de azt meggyözzvén, 300 embere veszteségével, a' Szigetet hatalma alá hajtotta, — és hihető, hogy már ezután a' Portugalliára való mentelt nem fogja sokára halasztani.

S z á r d i n i a.

Turinból aza' gyászos tudósítás jött Bétsbe, hogy Felsége Mária Theresia özvegy Szárdiniai Királyné, néhai Esztei Ferdinánd Ts. K. Fő Hertzegnek leánya és Felséges Ferdinánd ifjú Magyar Királyunk Hitvesének Anyja, Martz. 28-kán meghalálozott.

A' Magyar Tudós Társaság nagy gyűléséről:

N e g y e d i k K ö z l é s.

A' 3-dik közlésben kihirdetett eredeti magyar színjátékokra szánt jutalom közzé tétele után, most azon já-

tékszíni munkák fordítására szállítatja fel a' társaság, Igazgatósága helyben hagyásával, Irójinkat, mellyeket a' Kassai magyar játékszínre ügyelő, Ns Abauj Vármegyei Választottság tavali felszólítására a' társaság kijegyzett 's tagjait azok magyarra tételére 1831-ben Julius elején meghívta, kik által annak már tapasztalá is sikerét. De a' társaság, tagjain kívül is megint minden magyar Irónak kívánván ezennel utat nyitni ditsőséghez és jutalomhoz, azon szomorú és vígjátékok tzimsora a' tagok köréből, mindennek itt terjesztetik eleibe választhatás végett. Tzímeik ezek:

I. O l a s z b ó l.

Alfieri től. 1. Oreste. 2. Sofonisba. 3. Virginia. 4. Bruto primo. 5. Bruto secundo. Federico Viascolo vagy költői nevével: Federic től 6. La bugia vive puoco. 7. Non contar gli anni alle donne. Alb. Notatól. 8. II. filosofo celibe.

II. A n g o l b ó l.

Shakspeare től. 9. The tempest. 10. Merry wives of Windsor. 11. What You will. 12. Much ado about nothing. 13. Love's labour's lost. 14. Merchant of Venice. 15. Comedy of errors. 16. Macbeth. 17. King John. 18. King. Richard II. 19. King Henry IV. Part I. 20. King Henry IV. Part. II. 21. King Henry V. 22. King Henry VI. Part I. 23. King Henry VI. Part II. 24. King Henry VI. Part. III. 25. King Richard III. 26. King Henry VIII. 27. Julius Caesar. 28. King Lear. 29. Romeo and Juliet. 30. Hamlet. Moore tól. 31. The gamester. Sheridan tól. 32. The School for scandal. 33. The rivals.

III. F r a n t z i á b ó l.

P. Corneille ből. 34. Le Cid. Jean Racine ből. 35. Andromaque. 36. Britannicus. 37. Phédre. 38. Athalie. Voltaire től. 39. Zaire. 40. Alzire. 41. Tancrède. Moliere től. 42. Le Tartuffe. 43. Lavare. 44. Le bourgeois gentilhomme. 45. Les femmes savantes. 46. Le malade imaginaire. Regnard tól. 47. Le joueur. Le grand tól. 48. Le roi de Cocagne. Collin d'Harle-

villetől. 49. Le vieux garçon. Delavignet től. 50. L' école des vieillards.

IV. N é m e t b ó l.

Lessingtól. 51. Minna von Barnhelm. 52. Emilia Galotti. 53. Nathan der Weise. Schröder ből. 54. Das Testament. 55. Der Murrkopf. 56. Der. Ring. 57. Der Fähnrich. Leisewitz től. 58. Julius von Tarent. Iffland tól. 59. Die Jäger. 60. Der Spieler. Göthétől. 61. Götz von Berlichingen. 62. Egmont. Schiller től. 63. Don Carlos. 64. Wallenstein. 65. Maria Stuart. 66. Wilhelm Tell. 67. Turandot. Kotzebue tól. 68. Das Epigramm's más leginkább kedvelt vígjátékai, valamint Müllner és Raupach nevezetesebb darabjai. Howald tól. 69. Das Bild.

V- S p a n y o l b ó l.

Lopez de Vega, Calderon de la Barca és Moreto y Eavana jeles darabjai, mellyek a' német játékszínen is előfordúlnak.

A' fordítani kívánó, ezek körül a' társaság részéről e'következőkre tétetik figyelmessé:

I. Minden fordítás egyenesen az eredetiből 's a' mívnek írása nemében menjen végbe; mindazonáltal e' másodikra nézve az olasz és frantzia darabok körül e' kivétellel:

1. Az olasz versi sciolti versnemből írt szomorú játék magyarul ötös jambusban álljon.

2. Az alexander versnemből készült frantzia szomorú játék magyarul hasonlóképpen ötös jambusban adassék.

3. Alexander versnemből álló frantzia vígjáték' fordítójától, a' társaság olly szabad mértékű 's nyelvünkhöz illő versnem kitalálását várja, millyent az jónak ítéland 's így mind a' Magyar tizenkét szótagú rimes versben mind a' prózában fordítás kikerülendő.

II. A' kijegyzettek között többnek is ajánlkozik ugyan már ollyan fordítása is, melly betsét emeli találóságával nyelvünkhöz, de azon okfönél fogva, hogy egy egy mívnek több is igyekezhetik

teljes erejét és ingerét nyelvünkébe fejteni, új más fordítás is elfogadtatik; azon megjegyzéssel mindazonáltal, hogy illy versenymunka inkább csak olly alkotásúakra legyen szánva, mellyek a' drámai lángésznek mintegy koronáji 's így új fény és bőség jeléül lehetnek. Ennél fogva tsakugyan, főképen, vagy még épen fordíthatlanok magyarra tétele ajánltatik, vagy nevezetesen olyanokénak újonnan fordítása, mellyek ha megvannak is már, de stylusukon nem kedveskedik ízlés, nem vonsz a' nyelv grammatikai tisztasága.

Az tsatoltatik ezekhez, hogy külföldi énekes játékok jó fordítását is örömmel elfogadja a' társaság, noha egyet se jelel ki. Maga válaszsza az illyet frantziából olaszból vagy németből fordítani akaró azt, mellynek muzsikája leginkább kedveltetik. A' textus értelme fordításával itt a' fordító, hol a' két nyelv különböző hangtulajdona úgy kívánja, szabadabban bánhat, mert itt egyszer'smind mértékre jó hangra is kelletvén vígyázni, a' textushoz szoros ragaszkodás bennaságot szülne. De az énekek a' compositióhoz híven símuljanak, 's tiszta hangmértékben és kedves rímváltással tétessenek válogatott 's éneklésre könnyű folyamatú szavakkal bájlókká.

A' jutalom e' három nembeli színjátékok fordításáért ívenkint a' darab lelke mívoltához 's milly nemű versben vagy prózában készüléséhez képest léssen szabva; de az elfogadottért, kész jutalmán kívül, szintűgy kiadatik itt is

tizenöt esztendeig a' nyomtatási költségen feljül bejöheto tiszta nyereség harmada és szintűgy tulajdonává válik a' fordítónak ezen idő határ után kéziratja, mint az, az eredeti szomorú's vígjátékért a' száz arany jutalom mellett ki vala hirdetve, a' mit átaljában a' második közléskor fordításra ajánlott tudományos munkáknál is kell érteni. Mindent adna a' társaság, tsak a' Nemzet míveltsége felkapjon.

A' kik bates magokat vagy e' színjátéki vagy a' második közlésben kijegyzett tudományos munkák valamellyike fordítására felajánlani készek, ne sajnálják választásukat minél előbb egyenesen az alólírt Titoknoknál személyesen vagy levélben jelenteni, a' honnan ha kívánják tudósítatásuk is megyen a' felöl, mi lesz addig elfoglalva, vagy mi lehet még választható.

Budán, Martzius 30-kán 1832.

Döbrentei Gábor m. k
Titoknok.

Lakik a' hídnál, Pistori ház 81.

A' Pénz folyamat Április' 5-dikén,
közép árr:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji	87 3/4
Az 1820-béli sorsosok:	174
Az 1821-béli hasonlók:	122 1/4
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji:	47 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	1150 1/3 for. ton Conv. Pénzben.

A' mai postával küldjük Liptó Vármegye Mappáját, a' Bánhalmi, Czeglédi, Egri, Nagy Bányai, Nyiregyházi, Szathmári, Szigethi, és Zilahi Tsomókban a' szokott mód szerént.

Szerkesztető és Kiadó Marton József, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)